

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33913
Nom	Història de l'educació a Espanya
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1307 - Grau Pedagogia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1307 - Grau Pedagogia	75 - Història de l'Educació I	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
PAYA RICO, ANDRES	120 - Educació Comparada i Història de l'Educació

RESUM

L'assignatura *Història de l'educació a Espanya* té com a objectiu fonamental la comprensió de la gènesi i evolució del nostre sistema educatiu des de l'última part del segle XVIII fins a pràcticament els inicis del nostre temps.

Tractarem de conèixer i interpretar eixe recorregut històric des de tres eixos centrals d'observació perquè ens permeten obtenir una visió general del camp:

- La vinculació de l'educació a un projecte social de/per a Espanya
- Les dimensions polítiques del fenomen educatiu i el desenvolupament històric de la política educativa

- Els canvis en el discurs pedagògic i la cultura escolar

El nostre objecte d'estudi és el passat històric, però el nostre propòsit ha de ser situar-nos davant de l'experiència històrica per a aprofitar la seua virtualitat explicativa:

- Aconseguir entendre millor alguns temes i realitats, discursos i pràctiques encara vigents, pensar històricament per a ajudar-nos en la nostra capacitat d'anàlisi complexa, reflexiva i crítica de problemes que encara tenen actualitat.

Poder transferir i intercomunicar o connectar/vincular els processos i resultats del nostre estudi històric al coneixement i comprensió d'altres fets i realitats integrades en altres matèries o àrees del pla d'estudis de Pedagogia (Teoria i Filosofia de l'Educació, Didàctica i Organització Escolar, Educació Comparada, Política de l'Educació...).

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

Història de l'educació de les dones i història política de l'educació.

Altres tipus de requisits

Haver cursat l'assignatura Fonaments Històrics de l'Educació

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)

1307 - Grau Pedagogia

- Que els estudiants adquirisquen compromís amb la identitat, desenvolupament i ètica professional
- Que els estudiants compreguen els referents teòrics que constitueixen al ser humà com a protagonista de l'educació.
- Que els estudiants siguin capaços de conèixer i interpretar els processos històrics dels sistemes, institucions i organitzacions d'educació i formació.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Conèixer i comprendre els sistemes educatius i formatius actuals en el context internacional.
- Conèixer i analitzar les polítiques educatives, el seu desenvolupament legislatiu i la seua incidència en les reformes socioeducatives.

- Capacitat per integrar-se i comunicar-se amb experts d'altres àrees i en diversos contextos.
- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Informacions i coneixements bàsics obtinguts, claredat expositiva en les proves escrites o entrevistes, precisió conceptual, nivell de comprensió, capacitat d'interpretació i crítica al voltant de la gènesi i evolució del nostre sistema educatiu (de l'última part del segle XVIII a l'actualitat) des dels següents eixos centrals:

- La vinculació de l'educació a un projecte social de/per a Espanya.
- Les dimensions polítiques del fenomen educatiu.

Els canvis en el discurs pedagògic i la cultura escolar.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Leducació en la Il·lustració espanyola

Sentit pedagògic del moviment il·lustrat i la seua incidència a Espanya.

La nova racionalitat educativa: Feijoo i Sarmiento.

Qüestions socials i polítiques: Cabarrús, Jovellanos i Campomanes.

2. La constitució del sistema escolar

Els principis i les bases de la política educativa.

Ordenament legislatiu del sistema escolar.

Levolució del procés escolaritzador i la seua caracterització.

3. La Institució Lliure d'Enseñanza

Orígens, objectius i projecte social.

Les idees de renovació pedagògica.

Creacions i influències.

4. Leducació en el primer terç del segle XX

Educació i regeneració social: discursos i pràctiques.

Educació, projecte social i pedagogia cívica.

Lestat de l'ensenyament i el magisteri: tradició i modernitat.

5. La política educativa de la Segona República

Els principis de la política educativa i el seu sentit social.
Les accions de la política escolar durant el primer bienni republicà.
Educació i ideologia en la Guerra (1936-1939).

6. Leducació durant el franquisme

Les bases ideològiques d'un règim des de la perspectiva de l'educació.
Els principis i les accions en l'educació del nacionalcatolicisme.
Les repercussions en l'educació del desenvolupament socioeconòmic.
El sentit i els postulats de la Llei General d'Educació de 1970.

7. La transició a la democràcia i l'educació

Els temes i projectes educatius com a alternativa.
El marc educatiu en la Constitució de 1978.
El complex desenrotllament postconstitucional.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	4,00	0
Estudi i treball autònom	30,00	0
Lectures de material complementari	15,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	28,00	0
Preparació de classes de teoria	7,00	0
Resolució de casos pràctics	6,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Classes teòriques:

Exposició de continguts per part del professor per a justificar, emmarcar i aclarir els diferents continguts temàtics.

Classes pràctiques:

Lectura, anàlisi i valoració crítica de fonts. Comentaris individuals i grupals de textos historicopedagògics.

Seminaris i tallers:

Recerca de fonts documentals i d'estudis referits a estes. Iniciació a les principals estratègies i tècniques d'investigació historicopedagògiques.

Estudi i treball autònom:

Estudi relacionat amb les classes teòriques, pràctiques, seminaris i tallers, sobre els continguts de la matèria.

Estudi i treball en grup:

Disseny, elaboració i presentació, escrita i oral, de treballs en grup.

Tutories:

Revisió i orientació del treball individual i en grup.

Activitats complementàries:

Complementació amb tasques optatives d'aprofundiment, proposades pel mateix alumne.

Avaluació:

Proves escrites, assistència, participació activa en pràctiques, seminaris i tallers. Realització de treballs individuals i en grup. Autoavaluació.

AVALUACIÓ

L'avaluació s'efectuarà per mitjà de diversos procediments, tenint en compte les activitats exercides per l'alumnat i les diverses opcions triades.

L'avaluació (continua i final) s'efectuarà per mitjà de diversos procediments, tenint en compte les activitats realitzades per l'alumnat i les possibles adaptacions (presencial/ a distància) per motius sobrevinguts .

El percentatge d'avaluació estarà distribuït entre un 60% per a la part teòrica i un 40% per a la part pràctica

S'empraran, entre altres: proves escrites, assistència i participació activa en pràctiques; realització de treballs individuals i en grup, així com informes raonats d'autoavaluació. Cada un d'estos mecanismes podrà tindre assignat un percentatge de la nota final, d'acord amb la importància atorgada a l'objectiu i procediment avaluador.

La avaluació dels alumnes preveurà, de manera general, els aspectes següents:

TEORIA

a) Realització d'una prova escrita final en forma de qüestionari o assaig. Es valorarà, de forma especial, l'adequada adquisició i comprensió dels coneixements.

PRÀCTICA

Realització d'altres activitats d'avaluació que podran incloure:

- a) Treball d'iniciació a la investigació historico-pedagògica.
- b) Control de lectures específiques sobre la matèria (articles de revista o capítols de llibres).
- c) Treballs personals o en grups reduïts sobre temes indicats pel professorat.
- d) Estudi de documents originals i novel·la històrica.
- e) Altres activitats a concertar: assistència a conferències, exposicions o cursos; informe raonat d'autoavaluació,etc.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- CAPITAN DÍAZ, A. (1991-1994) Historia de la educación en España. Dykinson, Madrid. (2 Vols.)
- CAPITÁN DÍAZ, A. (2002) Breve historia de la educación en España. Alianza Editorial, Madrid.
- DELGADO, B. (1993-1994) Historia de la educación en España y América. (Tomos II y III). Ediciones SM, Madrid.
- ESCOLANO BENITO, A. (2002) La educación en la España contemporánea. Políticas educativas, escolarización y culturas pedagógicas. Biblioteca Nueva, Madrid.
- ESTEBAN, L. y LÓPEZ, R. (1994) Historia de la enseñanza y de la escuela. Tirant lo Blanch, Valencia.
- NEGRÍN, O. (2006) Historia de la educación española. UNED, Madrid.
- PUELLES BENÍTEZ, M. (1980) Educación e ideología en la España contemporánea. Labor-Politeia, Madrid.
- PUELLES BENÍTEZ, M. (2009) Modernidad, republicanismo y democracia: una historia de la educación en España. Tirant lo Blanch, Valencia.
- RUIZ BERRIO, J. (Dir.) (1996) La educación en España. Textos y documentos. Actas, Madrid.
- TIANA, A.; OSSENBACH, G. y SANZ, F. (Coord.) (2002) Historia de la Educación (Edad Contemporánea). UNED, Madrid.
- BALLARIN, Pilar (2001) La educación de la mujer en la España contemporánea. Siglos XIX y XX. Ed. Síntesis.
- LÓPEZ, R. y MAYORDOMO, A. (2023) La escuela y el magisterio. Lecturas históricas. Tirant lo Blanch, Valencia.